

Maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken

Vragen & Antwoorden

Colofon

Versie november 2022

Dit document is opgesteld door de maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken. Bij vragen kunt u contact opnemen via het contactformulier op www.overinformatiegesproken.nl of bellen naar ECP via het telefoonnummer 070-4190309.

Algemeen

1. Wat is de maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken?

De maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken is een samenwerkingsverband van maatschappelijke organisaties, bedrijven, kennisinstellingen en overheidsorganisaties die elkaar hebben gevonden in de opgave om de informatierelatie met de overheid te verbeteren en daaraan actief willen bijdragen. De coalitie maakt zich hard voor een samenleving waarin burgers en overheid een gelijkwaardige informatierelatie hebben. Een relatie waarin alle partijen weten wat hun rechten en plichten zijn, deze nakomen, in gezamenlijkheid werken aan een goede informatievoorziening en zo bijdragen aan een sterke democratie. De maatschappelijke coalitie wil het gesprek tussen burgers en overheid op gang brengen.

2. Hoe is de coalitie ontstaan?

Naar aanleiding van het ongevraagd advies van de Raad van State over de noodzaak om de informatierelatie tussen overheid en maatschappij te verbeteren, de Parlementaire Onderzoekingscommissie Kinderopvang en later de oproep van de Regeringscommissaris Informatiehuishouding, is vanuit iBestuur, NLdigital en het Rijksprogramma voor Duurzaam Digitale Informatiehuishouding (RDDI) het initiatief gekomen om een maatschappelijke coalitie te vormen. Verschillende partijen vanuit het maatschappelijk middenveld, bedrijfsleven en overheid sloten zich aan naar aanleiding van de oproep van de ambassadeur van de maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken Eppo van Nispen tot Sevenaer.

3. Wanneer is de coalitie gestart?

De aftrap van de maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken vond plaats tijdens het ECP Jaarfestival op 11 november 2021. Tijdens sessie 'Over informatie gesproken, voor een slimmere informatiesamenleving!' Deze sessie is [hier terug te kijken](#).

4. Wie zijn de deelnemers aan de coalitie?

De coalitie bestaat uit enthousiaste betrokkenen (op persoonlijke titel en soms vanuit hun maatschappelijke organisaties, bedrijven, kennisinstellingen en overheidsorganisaties) die meer openbaarmaking tot hun taak hebben. Een actueel overzicht van de coalitieleden en -vrienden is te vinden op www.overinformatiegesproken.nl.

5. Kan ik aansluiten bij de coalitie?

We nodigen vertegenwoordigers van maatschappelijke, wetenschappelijke of overheidsorganisaties en van profit of non-profitorganisaties uit om aan te sluiten en ook een actieve bijdrage te leveren. Vul bij interesse het reactieformulier in op onze website www.overinformatiegesproken.nl. Dan nemen we zo spoedig mogelijk contact op om de mogelijkheden te bespreken.

6. Hoe verhoudt de maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken zich tot andere coalities en allianties?

De maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken werkt samen met andere coalities en allianties om haar doelen te bereiken. Waaronder de Alliantie Digitaal Samenleven. De Alliantie Open Overheid gaat in 2022 op in de maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken. We haken waar mogelijk aan bij andere partijen om elkaar te versterken en samen op te trekken. We nodigen vertegenwoordigers van maatschappelijke, wetenschappelijke of overheidsorganisaties en van profit of non-profitorganisaties uit om aan te sluiten en ook een actieve bijdrage te leveren.

7. Hoe verhoudt de maatschappelijke coalitie zich tot de Regeringscommissaris Informatiehuishouding?

De [Regeringscommissaris Informatiehuishouding](#), Arre Zuurmond, treedt op als aanjager om de uitvoering van het [actieplan 'Open op Orde'](#) te bevorderen. Hij zorgt voor draagvlak en stimuleert de voortgang. De maatschappelijke coalitie ondersteunt de regeringscommissaris Informatiehuishouding bij de organisatie van zijn keukentafelsessies. Dit zijn open gesprekken over een open overheid. In tien keukentafelsessies passeren actuele onderwerpen de revue die te maken hebben met de verbetering van de informatiehuishouding binnen de overheid. Het perspectief van de burger, als ontvanger van de informatie, staat bij de gesprekken centraal.

Doel van de maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken

8. Wat is het doel van de coalitie?

De maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken heeft de ambitie om de informatierelatie tussen overheid, markt, wetenschap en burger te herstellen en te versterken. We willen ons voluit inzetten voor een (digitale) samenleving waarin de burger centraal staat. Dat doen we door te signaleren, agenderen en aan te jagen en door mensen - en dus kennis - bij elkaar te brengen en het debat op gang te brengen en te houden. We sluiten ook aan bij de ontwikkelingen in de Europese Unie, en bouwen daarop voort.

9. Wat merkt de burger ervan?

De acties van de maatschappelijke coalitie dragen ertoe bij dat de burger een meer toegankelijke overheid ervaart. Er kan direct contact gelegd worden, er wordt tijdig antwoord gegeven op vragen aan de overheid en er wordt inzicht verkregen in de eigen persoonlijke gegevens. Daarmee wordt de burger beter in staat gesteld gebruik te maken van zijn rechten en plichten. Dit draagt bij aan het herstel van vertrouwen in de overheid omdat hij zich als gelijkwaardige partner kan opstellen.

10. Wat heeft de coalitie tot nu toe opgeleverd?

Op 2 mei 2022 organiseerde de coalitie de [Ontbijtsessie 'Goed Geopend'](#) naar aanleiding van de inwerkingtreding van de wet Open Overheid. Daarbij werden goede initiatieven en best practices in het zonnetje gezet en de [Transparantieprijs Over Informatie Gesproken](#) uitgereikt.

In samenwerking met de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's) heeft de coalitie de [publieksbrochure Wet open overheid](#) opgesteld. Deze brochures zijn verkrijgbaar bij de informatiepunten van bibliotheken in Nederland en bij diverse gemeente. De brochure is tevens digitaal beschikbaar via www.open-overheid.nl.

De maatschappelijke coalitie ondersteunt de regeringscommissaris Informatiehuishouding bij de organisatie van zijn [tien keukentafelsessies](#). Het perspectief van de burger, als ontvanger van de informatie, staat bij de gesprekken centraal.

Het [manifest](#) en de [onderliggende publicatie](#) vormen de fundamenteën voor de coalitie. In het manifest zijn de belangrijkste problemen geïdentificeerd en worden oplossingen aangedragen. Beide publicaties zijn het startpunt, op weg naar een betere informatierelatie tussen burgers en overheid.

11. Wanneer is de coalitie een succes?

De coalitie is tevreden als burgers, journalisten en eigenlijk iedereen meer tevreden is over de informatie die de overheid biedt. Als de overheid transparanter is geworden en daarmee het vertrouwen is toegenomen. Informatie moet in de ogen van de coalitie niet alleen beschikbaar, betrouwbaar en begrijpelijk zijn, maar ook vindbaar en toegankelijk. Voor iedereen die daar recht op heeft. In het manifest zijn de belangrijkste problemen geïdentificeerd en worden oplossingen aangedragen. In enkele gevallen wordt een concrete einddatum genoemd. Eind 2023 maken we opnieuw de balans op en waar relevant wordt het manifest aangepast aan vernieuwde inzichten.

Het manifest Over Informatie Gesproken

12. Wat is het doel van het manifest Over Informatie Gesproken?

De leden van de maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken maken met het manifest kenbaar welke stappen er gezet moeten worden om de informatierelatie tussen overheid, bedrijfsleven en burgers te verbeteren. Dit behoeft een gezamenlijke aanpak, de partijen willen daar zelf ook een bijdrage aan leveren. Het manifest roept op tot samenwerken om de voorgestelde acties te realiseren. Aan de hand van het manifest gaat de coalitie zich verder uitbreiden en manifesteren.

13. Hoe is het manifest tot stand gekomen?

De Argumentenfabriek heeft in de eerste helft van 2022 verschillende denkstappen doorlopen met leden van de maatschappelijke coalitie en vertegenwoordigers van ministeries en gemeenten, profit en non-profit organisaties, maatschappelijke en wetenschappelijke organisaties. Tijdens diverse sessies zijn allereerst relevante trends en factoren in kaart gebracht die de

informatierelatie tussen overheid en burgers nu en in de nabije toekomst beïnvloeden. Vervolgens zijn de doelen en acties van de coalitie uitgewerkt en geconcretiseerd. De resultaten zijn gebundeld in een [publicatie](#). Om de urgentie van een gezonde informatiesamenleving te duiden en partijen uit te nodigen zich bij de coalitie aan te sluiten, is aan de hand van die publicatie door een schrijftteam binnen de coalitie een manifest opgesteld waarin de belangrijkste zorgen én oplossingen uiteengezet zijn.

14. Worden de zaken in het manifest niet al door andere partijen opgepakt?

Daar waar andere partijen reeds bezig zijn met de in ons manifest genoemde oplossingsrichtingen, zal de maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken daarbij ondersteunend en verbindend zijn.

15. Wie ondertekenen het manifest?

Alle geïnteresseerde en betrokken partijen die de voorgestelde acties in het manifest steunen, kunnen het manifest ondertekenen. Het leveren van een actieve bijdrage aan de oplossingen van de problemen is hierbij zeer welkom.

16. Waarom ondertekent de overheid het manifest niet?

De diverse overheidspartijen, die openbaarmaking tot hun taak hebben, geven aan volledig achter de doelstellingen van de coalitie te staan. Zij onderstrepen het nut en de noodzaak van het manifest. Tegelijkertijd is het niet logisch als de overheid zichzelf een manifest aanbiedt en oproept tot actie. Zuiverheid van rollen is van belang. Het manifest wordt aangeboden door maatschappelijke organisaties, bedrijven en wetenschap. De overheid (BZK, programma Open Overheid) neemt het manifest in ontvangst. Dialoog en samenwerking tussen overheid en stakeholders wordt omarmd, met inachtneming van rollen.

Organisatie

17. Hoe ziet de organisatie van de coalitie eruit?

De coalitie is ondergebracht bij het ECP. Het ECP is een platform voor de informatiesamenleving, een onafhankelijk platform waar overheid, wetenschap, bedrijfsleven, onderwijs en maatschappelijke organisaties publiek-privaat samenwerken aan en kennis uitwisselen over een verantwoorde vormgeving van de digitaliserende samenleving. De coalitie kent een dagelijks bestuur, een kernteam, coalitieleden en -vrienden, een ambassadeur en een voorzitter/secretaris. Een actueel overzicht is te vinden op www.overinformatiegesproken.nl.

18. Wie is de voorzitter van de coalitie?

Frank van Ierssel fungeert als voorzitter en coalitiesecretaris van de maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken. Hij vervult die rol vanuit het ECP.

19. Wie is de ambassadeur van de coalitie?

Eppo van Nispen tot Sevenaer is ambassadeur van de maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken. Eppo is directeur van het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid, het state-of-the-art mediacultuur instituut van Nederland dat over een van de grootste data-collecties van Nederland beschikt. Vanuit die rol is hij tevens kwartiermaker Cultuur en Media van de NL AIC (de Nederlandse AI Coalitie).

Tot slot

20. Waar kan ik terecht voor meer informatie?

Bij vragen kunt u contact opnemen via het contactformulier op www.overinformatiegesproken.nl of bellen naar ECP via het telefoonnummer 070-4190309.